

Jak podaje Rzeczpospolita, Miasto Żyrardów zostało wyróżnione przez Komisję Europejską wśród 21 Modelowych Ośrodków Turystycznych Europy (EDEN)" w kategorii „Turystyka i rekultywacja terenu”.

EDEN to inicjatywa Komisji Europejskiej, której celem jest promowanie zrównoważonego rozwoju turystyki. W tym roku tematem przewodnim konkursu była rewitalizacja miejsc i obiektów na cele turystyczne, dlatego udział w nim wzięły miejsca, które wykorzystują potencjał obszarów zrewitalizowanych, w których rozwój turystyki współgra z unikatowym charakterem miejsca i potrzebami mieszkańców.

Żyrardów został zgłoszony po konkursie krajowym, w którym wzięło udział 16 miejsc i obiektów z całej Polski. Wśród nich: Rudnik nad Sanem, średniowieczny układ urbanistyczny Siewierza (woj. śląskie), Kostrzyńskie Pompeje (woj. lubuskie) i Muzeum Wikliniarstwa i Chmielarstwa w Nowym Tomyślu (woj. wielkopolskie).

- Od 2004 roku rewitalizujemy Żyrardów, jako unikatową osadę przemysłową. W jej skład wchodzi dawne przedsiębiorstwa, budynki mieszkalne, park, budynki użyteczności publicznej, jak dworzec kolejowy - mówi naczelnik wydziału funduszy europejskich w żyrardowskim ratuszu Jacek Grzonkowski. - Robi to samorząd dzięki funduszom unijnym, PKP i inwestorzy prywatni. - Te działania procentują. Wpisaliśmy się w modę na turystykę industrialną. Przyjeżdżają do nas turyści indywidualni i grupy. Ci pierwsi to często potomkowie wielokulturowej społeczności Żyrardowa sprzed stu lat - Niemcy, Francuzi, Czesi, Holendrzy, Szkoci, Anglicy, Izraelczycy. W mieście stoją tablice z objaśnieniami, każdy może więc zwiedzać według własnej trasy. Nagroda EDEN pozwoli nam wypłynąć na europejskie wody, może spowoduje, że częściej będziemy dostrzegani przez turystów spoza dużych miast, jak Wrocław, Warszawa, Poznań. Nasz osada jest unikatowa w skali Europy. W latach świetności była trzecim producentem tkanin lnianych na świecie. Tradycje kontynuuje prywatny zakład produkujący obrusy i serwety - dodaje naczelnik.

Nagroda ma charakter nie tylko prestiżowy, ale wiąże się z możliwością posługiwania się logo i tytułem „Najlepsze Europejskie Destynacja Turystyczna”, jak i promocją w kraju przez Polską Organizację Turystyczną i za granicą przez Komisję Europejską

Lista 21 Modelowych Ośrodków Turystycznych Europy wybranych w roku 2011

POLSKA – Żyrardów

Żyrardów był dawniej jednym z największych ośrodków przemysłu włókienniczego w Europie. Miasto zbudowane zostało w latach 20. XIX w. według innowacyjnego projektu ze szczegółowo zaplanowanym układem ulic i dzielnicą mieszkalną przeznaczoną dla robotników pracujących w lokalnych fabrykach. Dzisiaj, dzięki pracom konserwacyjnym, Żyrardów jest unikatowym przykładem miasta przemysłowego. Dawne przedsiębiorstwa zamieniono w budynki mieszkalne, restauracje i sklepy, zachowując przy tym ich oryginalny styl architektoniczny.

AUSTRIA – miasto Gmünd w Karyntii

Miasto położone w pokrytej bujną roślinnością dolinie w Parku Narodowym Nockberge należy do sieci historycznych „Obmurowanych Miast Europy”. Dzięki staraniom lokalnej społeczności, odrestaurowano 15 średniowiecznych budynków, a następnie utworzono w nich ośrodki kultury i sztuki.

BELGIA – gmina Marche-en-Famenne

Tereny gminy najlepiej zwiedza się poruszając się na dwóch kołach lub konnym powozem. Miłośnicy historii odkryją tu uroki XIII-wiecznego miasta kupieckiego. Odrestaurowane zabytki to m.in. wieża strażnicza w Juniesse, Stary Spichlerz, klasztor karmelitanek, otoczony murem z filigranowymi wieżyczkami i fosą bajkowy zamek w Jemeppe.

CHORWACJA – stadnina Pustara Višnjica

Tę piękną, rozległą, XIX-wieczną posiadłość – stadninę hodowlaną koni rasowych we wschodniej Sławonii – otacza las, w którym przeważają drzewa limonki, kasztanowca i klonu. Pustara Višnjica to jedyna działająca w Chorwacji Pustara, czyli stadnina koni rasowych. Kwitnie tu agroturystyka, można tu zobaczyć, jak uprawia się lokalne zioła, zboża i inne rośliny, podpatrzeć, jak tworzy się biżuterię ludową.

CYPR – wioska Kalopanagiotis

Kalopanagiotis, położona w pobliżu źródeł termalnych, a w czasach starożytnych odwiedzana przez króla Salomona i Bizantyjczyków, to idylliczna wioska usytuowana nad urwistymi zboczami gór Trodos. Historyczne kaplice, dawne klasztory i budynki mieszkalne zostały dokładnie odrestaurowane i obecnie mieszczą się w nich imponujące zbiory sztuki bizantyjskiej oraz muzea lokalnej historii.

CZECHY – region Slovácko

Odwiedzający ten region mogą przepłynąć łodzią po odnowionym i znakomicie utrzymanym 100-kilometrowym kanale Bat'a, którego szlak ciągnie się przez bujne lasy, Mogą zwiedzić muzea i zabytki ukazujące bogate tradycje górnicze i winiarskie regionu. To tu tańczy się tradycyjny taniec „verbunk”. W 2005 r. Slovácko zostało wpisane na listę UNESCO. Znajdują się tu jedne z najlepszych i najstarszych winnic w Czechach.

ESTONIA – dwory Parku Narodowego Lahemaa

W „krainie zatok”, jak zwany jest czasem wspaniały Park Narodowy Lahemaa, stoją trzy dwory, w różnych kolorach i z różnych epok, ale zbliżone stylem, ponieważ są świadectwem dawnej świetności Estonii i stanowią przykład architektury klasycznego baroku.

FRANCJA – miasto Roubaix

Roubaix, miejscowość położona w bogatym, słynącym z włókiennictwa regionie trójkąta miast Lille - Roubaix - Tourcoing w północnej Francji, przekształciło się w pełne życia, przyciągające artystów miasto. Wiele dawnych obiektów przemysłowych i miejskich zostało przekazanych do innych celów – dawna pływalnia miejska to obecnie muzeum sztuki, a stary warsztat samochodowy to niezależny teatr.

GRECJA – gmina Delfy

To stąd pochodzi słynna wyrocznia, a w mitologii greckiej miasto to uznawano za „centrum wszechświata”. Delfy to długa i nie do końca zbadana historia, niezwykle pejzaże, czyste, oznaczone niebieską flagą jakości plaże oraz ogromna liczba zabytków archeologicznych. Niektóre z prac

konserwatorskich prowadzonych w Delfach to: renowacja garbarni sprzed kilku wieków znajdujących się w dzielnicy Harmaina o odbudowa Starego Miasta w Amfissie.

HISZPANIA - Park Ekologiczny Trasmiera

To fascynujące muzeum na świeżym powietrzu, ukazujące życie ekosystemu słonych mokradeł, wybrzeża oraz historię tego ważnego obszaru przyrodniczego. Park rozpościera się na obszarze 2,5 tys. hektarów i na jego terenie znajdują się również odrestaurowane dawne posiadłości wiejskie, stary młyn i obserwatorium ptaków, które pełnią funkcje kulturalne i edukacyjne.

HOLANDIA – miejscowość Veenhuizen

W tym cichym, choć pełnym niespodzianek zakątku kraju można spędzić noc w celi dawnego więzienia. Miasto Veenhuizen to dawne więzienie i kolonia karna, które w wyniku regeneracji zmieniono w kwitnącą i otwartą na turystykę miejscowość. Zabudowania dawnego więzienia to dziś domy gościnne, ośrodki zdrowia, galerie sztuki i muzea.

IRLANDIA - dawny szlak kolejowy Great Western Greenway w hrabstwie Mayo

Dawny szlak kolejowy Great Western Greenway to obecnie jedna z najwspanialszych tras rowerowych w Europie. Ten imponujący, 42-kilometrowy szlak wiedzie przez krajobrazy lądowe i morskie, tuż nad urwistym atlantyckim wybrzeżem hrabstwa Mayo.

ISLANDIA – wioska Stykkishólmur

Urocza wioska rybacka na zachodnim wybrzeżu Islandii, z której widok rozpościera się na skaliste Fiordy Zachodnie. W wyniku spowolnienia przemysłu rybackiego wioska ta wprowadziła projekt regeneracji terenu, mający przyciągnąć turystów i podkreślić, jak ważna jest ochrona środowiska naturalnego. Dawne domy rybackie przekształcono w pensjonaty.

LITWA – dwór w Rakiszkach

Wytworny i elegancki dwór w Rakiszkach, dawna rezydencja hrabiego Ignacego Tyzenhauza, leży w otoczeniu wspaniałych ogrodów. W odrestaurowanych pokojach organizowane są wieczory kulturalne, w których uczestniczą zarówno miejscowi, jak i turyści. Na terenie dworu utworzono też Muzeum Regionalne Rakiszek, w którym zgromadzono ponad 77 tys. eksponatów odzwierciedlających dziedzictwo kulturalne regionu, książki oraz dzieła sztuki.

ŁOTWA - wioska Ligatne

Wioska Ligatne powstała wokół działającego tu od dawna młyna papierniczego. Jest to najstarszy działający młyn na Łotwie i jedyny, w którym produkuje się papier. W czasach dawnej świetności, klientami młyna byli rosyjscy carowie. Dziś stanowi on punkt centralny wsi, nadal przetwarzając papier z odzysku i wspomagając swoją działalnością regenerację regionu.

MALTA – wioska Għarb

Na zachodnim wybrzeżu maltańskiej wyspy Gozo leży spokojna wioska Għarb, w której młodzi ludzie nadal mówią lokalnym dialektem, a w restauracjach serwuje się tradycyjne lokalne potrawy, podtrzymując tym samym dwie podstawowe tradycje mieszkańców wyspy. Zaniedbana w przeszłości „Wied il Mielah”, czyli „słona dolina”, to naturalne rozlewisko o dużym bogactwie flory i fauny.

PORTUGALIA – Park Przyrodniczy Faial

Wyobraź sobie, że wspinasz się po wygasłym, porośniętym mchem kraterze wulkanu, do tego na wyspie pełnej łagodnych, pokrytych bujną roślinnością wzgórz. Można tego doświadczyć w Parku Przyrodniczym Faial na Azorach. Park został poddany renowacji i jest dziś dostępny dla odwiedzających w znacznie szerszym zakresie niż dawniej. Wyznaczono szlaki edukacyjne, stworzono ośrodek naukowo-badawczy, organizowane są również wycieczki z przewodnikiem.

SŁOWENIA – gmina Idrija

Wizyta w podziemnym muzeum miejscowego górnictwa tradycyjnego, którego komory znajdują się na samym końcu dawnych szybów, to dla zwiedzających możliwość dowiedzenia się, jak wyglądało tu wydobywanie rtęci w czasach świetności miasta. Przekształcenie kopalni w żywe muzeum stanowiło część większego projektu, mającego na celu przyciągnięcie do Idriji turystów i zachowanie pamięci o dawnych tradycjach wydobywczych regionu.

TURCJA - dzielnica Hamamönü-Altındağ w Ankarze

W samym sercu popularnej wśród turystów Ankary, mieści się mało znana dzielnica Hamamönü. W latach 20. ubiegłego wieku dzielnica ta tętniła życiem, a jej architektura to mieszanka współczesnego stylu tureckiego z dawnym stylem otomańskim. Dziś ulice zamieniono tu w deptaki i odrestaurowano 33 historyczne budynki. Piękne meczety, sklepy, i domy prywatne.

WĘGRY – góry Mecsek

Łagodny śródziemnomorski klimat umożliwia tu uprawę fig, migdałów i winorośli. Na każdym kroku napotyka się dawne rzymskie osady i zabytki sprzed wielu wieków, a w wiele z tych miejsc tchnięto niedawno nowe życie. Obecnie można tu obejrzeć słynną fabrykę porcelany i centrum sztuki, i spędzić noc w hotelu na terenie znanego z uzdrowień klasztoru benedyktynów.

WŁOCHY – wioska Monteverchio w gminie Guspini

Południowo-zachodnie wybrzeże Sardynii oprócz malowniczych plaż, gajów oliwnych i błyszczących w słońcu gór mają wioskę Monteverchio. To jednocześnie muzeum ekologii powstałe w miejscu najstarszych we Włoszech kopalni, które odrestaurowano jako ważny pomnik dziedzictwa narodowego, umożliwiający przybyszom odkrycie dawnej historii przemysłu Sardynii.

Źródło: www.rp.pl